

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18919>

Özet

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu, çocuklarda gözlemlenen saldırgan davranışların ebeveynler tarafından değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu form, Ercan ve arkadaşları tarafından 2016 yılında Türkçe diline uyarlama ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi çalışmasıyla Türk popülasyonuna kazandırılmıştır. Ölçek, saldırganlık beş farklı alt boyutta, toplam 33 madde üzerinden değerlendirilerek, davranışsal sorunların klinik ve araştırma ortamlarında güvenilir bir şekilde saptanmasına olanak tanır.

Ölçeğin temel amacı, çocukların gösterdiği sözel, fiziksel, nesnelere yönelik ve silah kullanma gibi farklı türdeki saldırganlık eylemlerini nicel olarak ölçmektir. Bu saldırganlık tiplerini karşılaştırmak ve karşılaştırmamış bağlamlarda ayrıştırmak, davranışın altında yatan nedenlerin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk, Saldırganlık, Ebeveyn Değerlendirmesi, Davranış Bozuklukları, Geçerlilik, Güvenilirlik, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Ercan, E., Ercan, E. S., Akyol-Ardıç, Ü., Uçar, S.

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, çocuk ve ergenlerdeki saldırgan davranışları ebeveynlerin gözlem ve raporlamaları yoluyla standart bir şekilde ölçmektir. Orijinal ölçeğin Türk kültürüne adaptasyonu, araştırmacılara ve klinisyenlere, Türk çocuklarının saldırganlık düzeylerini kültürel olarak uygun ve güvenilir bir araçla değerlendirme imkanı sunmak için gerçekleştirilmiştir.

Ölçek, özellikle klinik popülasyonlarda saldırganlık düzeylerini saptamak, tedavi öncesi ve sonrası değişimleri izlemek ve genel popülasyonda saldırgan davranışların yaygınlığını araştırmak için tasarlanmıştır. Ebeveyn formu olması, çocuğun davranışları en doğal ortamında (evde) gözlemleyen kaynaklardan bilgi alınmasını sağlar.

Yapı

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu, saldırganlık davranışın çok boyutlu bir yapı olarak ele alınır. Ölçek, 33 maddeden oluşmakta ve saldırganlık davranışın beş farklı alt boyutunu ölçmektedir. Bu alt boyutlar, davranışın türüne ve hedefine göre ayrılmıştır:

Sözel Saldırganlık: Kişiyeye yönelik sözlü taciz veya tehditleri içerir.

Nesnelere ve Hayvanlara Yönelik Saldırganlık: Çevreye ve canlı olmayan varlıklara zarar verme eylemlerini kapsar.

Kışkırtılmı Fiziksel Saldırganlık: Bir uyarı veya kışkırtıma sonrasında ortaya çıkan fiziksel şiddet eylemleridir.

Kışkırtılmadan Gerçekleşen Fiziksel Saldırganlık: Kendiliğinden başlayan, genellikle proaktif saldırganlık olarak değerlendirilen fiziksel çatışmalar ifade eder.

Silah Kullanımı: Saldırganlık eylemi sırasında tehlikeli araçların kullanımı ölçer.

Geçerlik

Ercan ve arkadaşları'nın (2016) Türkçe geçerlilik çalışması, ölçeğin yapısal ve içerik geçerliliğini incelemiştir. Yapılan analizler, ölçeğin orijinal yapısında koruduğunu ve Türk popülasyonunda da geçerli bir ölçüm sağladığını göstermiştir. Ölçeğin alt boyutları'nın, teorik olarak beklenen saldırganlık türlerini ayırt etme yeteneği, yapı geçerliliğinin güçlü olduğunu işaret etmektedir. Spesifik geçerlilik katsayıları makalede detaylandırılmıdır.

Güvenilirlik

Türkçe adaptasyon çalışmasında ölçeğin iç tutarlılığı ve diğer güvenilirlik ölçütleri değerlendirilmiştir. İç tutarlılık, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Çalışma, ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarlılığına sahip olduğunu ve farklı alt boyutları da kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla yapılan Faktör Analizi (muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi, DFA), ölçeğin orijinal yapısında olduğu gibi beş faktörlü bir yapıyı desteklediğini göstermiştir. Bu beş faktör, ölçeğin 5 alt boyutu ile örtülmektedir: Sözel Saldırganlık, Nesnelere ve Hayvanlara Yönelik Saldırganlık, Kışkırtılmı Fiziksel Saldırganlık, Kışkırtılmadan Gerçekleşen Fiziksel Saldırganlık ve Silah Kullanımı. Bu sonuçlar, ölçeğin Türkçe formunun da saldırganlık davranışları'nı farklı yönlerini başarıyla bir şekilde ayrıştırdığını kanıtlamaktadır.

Ölçme Aracı

Test Tipi: Uyarılama (Adaptation)

Format: Kendinden raporlama (Ebeveyn formu)

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler (Ebeveynleri tarafından değerlendirilir)

Yaş Grubu: Çalışmanın orijinal hedef kitlesi çocuk ve ergenlerdir.

Popülasyon Detayları: Türkçeye uyarlama çalışması, Türkiye'deki ebeveynler ve çocuklar üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sözel Saldırganlık, Fiziksel Saldırganlık, Davranışsal Değerlendirme, Psikometri, Faktör Analizi, Likert Ölçeği, Ebeveyn Raporu

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ülkü Akyol-Ardıç

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

İletişim Adresi: ulkuakyol@yahoo.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2016

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım ve büyük ölçekli araştırmalar için izin gerekebilir.

Derecelendirme: Örnek derecelendirme, 5'li Likert formatındadır (1= hiçbir zaman - 5= çoğu zaman).

Kaynaklar

Ercan, E., Ercan, E. S., Akyol-Ardıç, Ü. ve Uçar, S. (2016). Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu: Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17(Ek1), 77-84.

Makalenin orijinal bağlantısı için: scopemed.org

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [cocuklar-icin-saldirganlik-olcegi-anne-baba-formu-toad.pdf](#)

Çocuklar için Saldırganlık Ölçeği Anne-Baba Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 5 alt boyut ve 33 maddeden oluşmaktadır:

Sözel Saldırganlık (12 m): Aynı evde yaşadıkları çocuklara baskı veya onları tersledi.

Nesnelere ve Hayvanlara Yönelik Saldırganlık (4 m): Kızgın olduğunda kapıyı hızla çarptı, sandalyeyi tekmeledi, nesnelere fırlattı veya kırıldı.

Kızgınlık Fiziksel Saldırganlık (6 m): Kızgınlığında aynı evde yaşadıkları bir yetiyle kavga etti.

Kızgınlıktan Gerçekleşen Fiziksel Saldırganlık (6 m): Aynı evde yaşadıkları bir çocukla fiziksel kavgaya baskı yaptı.

Silah kullanımı (5 m):